

העלון יוצא לעילוי נשמת מדיאנה נג'מה בת חנינה לבית זדאן ע"ה, ובעלה מקיקץ ובעלה בר רחל ע"ה

בית נאמן

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בבית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח" רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

בשעה 21:30

מוציא שבת פרשת "כי תבא", ט"ו אלול התשע"ח

ניתן לשמוע בשידור ישיר את שיעורו של מרן שליט"א בערוץ קול ברמה או ב'קול נאמן': 079-9-367-367 או ב'קול בית נאמן': 079-9270505

נושאי השיעור:

- א. הרגש בפיוטי הסליחות. ב. לענוד שעון-ג. ד. אמירת וידוי בין התקיעות. ד. להתרחק מן הכעס. ה. תענית דיבור בראש השנה. ו. סכנת הפלאונים. ז. בקשת מחילה. ח. כפרות בכסף או בתרנגולין. ט. יתבטל מלברך ברכת כהנים אם יהיה חזן. מה עדיף?

החכמה בפיוט "אליך ה' נשאתי עיני"

א. שבוע טוב. יישר כח (לפייטן ר' כפיר פרוטוש הי"ו על הפיוט "אליך ה' נשאתי עיני"), זו שירה בזמנה, "ודבר בעתו מה טוב" (משלי ט"ו כ"ג). אילו היו יודעים את החכמה של המשורר הזה. הוא עלום שם, ואינני יודע מי חיבר את הפיוט הזה. אמנם תמיד יש השערות בדברים האלה, אבל בדרך כלל פורחות באויר. כמו ההשערה על הפיוט "לך אלי תשוקתי", שיש אומרים שחיבר אותו רב האי גאון, אבל זה לא נכון, כי הוא חיבר את הפיוט שאחריו "שמע קולי". ויש אומרים שחיבר אותו אבן עזרא, כי יש שם אותיות נפרדות "אברהם", וגם זה לא נכון, כי יש שם גם אותיות אחרות כמו "יהודה", אז אולי זה רבי יהודה הלוי. אבל הפיוט הזה "אליך ה'" כ"כ יפה, וכל שתי מלים שם לקוחות מפסוק: **אליך ה' נשאתי עיני** - "אליך נשאתי את עיני היושבי בשמים" (תהלים קכ"ג א'). **שמע קול תחנוני** - "שמע קול תחנוני בשועי אליך" (שם כ"ח ב'). **כגודל חסדך** - "סלח נא לעוון העם הזה כגודל חסדך" (במדבר י"ד י"ט). כל מלה כתובה בפסוק אחר, ומי שיחפש ימצא מקור לכל הביטויים האלה שבפיוט. אבל איך הפסוקים היו רוקדים לפני הפייטן הזה? "שלח קחנו" (מפיוט של ריה"ל), תשבץ אותנו.

השתונן והכוונן והתבונן בפיוטים

ב. צריך לקרוא ולהתרגש מזה, ולהבין את זה. כאשר קוראים במהירות אין טעם בזה, לכן תקרא ותשפוך את לבך במלים האלה. **אילו היו בני אדם יודעים כמה עוצמה ואנרגיה יש בפיוטים של הסליחות, לא היה אחד מפסיד פיוט אחד מהם.** כל מלה ששר רבי פרוטוש זה משהו מיוחד, למה? כי הוא הכניס את העוצמה בתוך המנגינה הזאת, ואי אפשר להתעלם ממנה. כל מה שאחינו האשכנזים דורשים על השופר באלול, צריך שיוסיפו על זה

1. וחוף מזה, יש קושיא גדולה על זה, כי בידוי שבאמצע הפיוט כתובה המלה "פגמתי", שזה ביטוי של קבלה, ובזמן אבן עזרא ורבי יהודה הלוי לא השתמשו בביטוי הזה (עיני בעלון מס' 32 אות ז). בא אחד "חכם בעיניו תקוה לכסיל ממנו" (משלי כ"ו י"ב), ואמר לי: אתה רוצה להבדיל שגם בידוי בכל יום המלה "פגמנו" זה נוסח חדש? אמרתי לו: כן זה נוסח חדש, ואם תפתח את הסידורים הישנים "תפלת החדש" של ליוורנו וג'רא, תראה שאין שם המלה הזאת, כי זה רק ע"פ הרש"ש שאומר לעשות כפול את אותיות מנצפ"ך, אתה לא יודע את זה? כל אחד נולד עכשו ומתפלא: איך אני לא יודע את זה? אבל אתה לא יודע כלום, מה לעשות לך? **"אליך ה' נפשי אשא"**, אליך ראשי תיבות אתה לא יודע כלום... אבל אח"כ מצאתי בסידור של ארם צובא (שנדפס בשנת רפ"ז) שנשמט חצי הידוי ואל שם מלת "פגמתי". וכן הוא נוסח תימן. וא"כ אפשר להיות שזה פיוט קדום. אגב: לפני כמה שנים המנוח מאיר בניו ז"ל ההדיר את סידור ארם צובא מחדש, אבל יש שני עותקים בעולם מלאים מחיקות וכו', והוא חיבר וצילם מה שיכול מזה. פעם באמצע הדברים מצאתי כתוב "ומלכות...", כי הצנזור מחק את המלה ונשאר רק הניקוד שלה: **קמץ פתח חיריק קמץ**. מה זה יכול להיות לא הרשעה ולא המרשעת. חשבתי אולי "העליזה". ואח"כ נמצא ככה בהרמב"ם פורנקל בתפלות של כל השנה, ע"פ הכתוב: "העיר העליזה היושבת לבטח" (צפניה ב' ט"ו), והכוונה לאדם שזו רומא. אבל העליזה הזאת לא שוה היום פרוטה אחת. יש מדרש נפלא שאומר: **יגיע הזמן שאדם יאמר לחבירו "אני מוכן למכור לך את רומי כולה בפרוטה אחת"**, והוא יגיד לו שהיא לא שוה את זה. וזה מובא ברבנו בחיי (סוף פרשת וישלח). רבותינו אמרו דבר זה בשעה שרומי היתה בשאי כל המדינות "גברת ממלכות", ואמריקה ורוסיה של היום לא נחשבים לעומת רומי של פעם. אבל הנה היום אין לה שום ערך, ולא שוה כלום. רק נשארה ממנה מדינה קטנטנת "ותיקן", שיש בה אלף חמש מאות איש, והאפיפיור יושב שם משומם....

גם את הסליחות של הספרדים, כי יש להם עוצמה גדולה. רק שהספרדים עצמם לא מודעים לה, כאילו אבותיהם לא היו בספרד, והם לא יודעים כלום רק מנגינה יפה בלבד, וכמו שיחזקאל הנביא אומר "והנך להם כשיר עגבים יפה קול ומטיב נגן, ושמעו את דבריך, ועושים אינם אותם" (יחזקאל ל"ג ל"ב). **לכן תקרא את הפיוטים ותתבונן**, איך אדם יכול להתפלל בצורה כזאת?! "ויסב חזקיהו פניו אל הקיר" (ישעיה ל"ח ב'), שהתפלל מקירות לבו (ברכות י"ב ב'). **אדם צריך ללמוד איך להתפלל בימים האלה.**

"דקימא להו שעתא בידיהו"

ג. שבוע שעבר דברנו על שעון-יד, כי יש חכמים בדורנו שכל מי שבא אליהם עם שעון, הם אומרים לו: תוריד את השעון, זה תכשיט של נשים. ואמרת שזה לא מדויק, כי הברכי יוסף (סימן ש"ח סק"ה) כותב שכמה רבנים "דקימא להו שעתא בידיהו", והכוונה שיש להם שעון ביד (עלון הקודם אות י"ט). אח"כ בדקתי בשו"ת פנים מאירות (ח"ב סימן קכ"ג) שמשם דברי החיד"א לקוחים, ושם השואל שאל: האם מותר לטלטל בשבת שעון בכיס כדי לראות מה השעה, ולמשל דרשן שרוצה לראות שלא יעבור את הזמן, כי אם יאריך יותר מדי יברחו לו האנשים, "כמה ארכן הוא זה" (ברכות ל"ד ע"א). או שנאמר שזה כלי למדידה ואסור? הרב פנים מאירות אומר שאין בזה כלום. אבל שם מדובר על שעון כיס, וא"כ איך הרב חיד"א כתב משמו "דקימא להו שעתא בידיהו"? אלא צריך לומר שהרב חיד"א מתכוין שהם לוקחים את השעון כיס ומסתכלים בו ביד. וא"כ אין ראייה מזה לשעון-יד שלנו. אבל יכול להיות שבימי החיד"א עשו כבר שעון-יד (כי הרב פנים מאירות חי מאה וחמשים שנה לפני הרב חיד"א), והוא סובר שגם זה מותר בשבת. לכן צריך לברר אם הוא התכוין לשעון-יד או לשעון-כיס. ומי שיכול שיברר את זה (אפשר ע"י אנציקלופדיה או מעין זה), מתי בני אדם

2. פעם לפני מאתיים שנה אחד מחכמי ג'רבא **רבי שאול כהן ע"ה** (מחבר ספר לחם הבכורים), היה צריך לנסוע מתונס לג'רבא (היום נוסעים במטוס או ברכבת ומגיעים תוך כמה שעות, אבל בזמנו היו נוסעים בספינה, כי ג'רבא זה אי), אז לקח אתו מה שצריך, והזדמן מזלו שהיה חייב להיות בספינה בשבת. בבוקר היה עם תלית ומתפלל שחרית, והגיע לנשמת כל חי "ואילו פינו מלא שירה כים". היה שם ערבי אחד, ואמר לו: תפסיק מדברי הכפירה שלך. רבי שאול לא יכול לענות לו באמצע התפלה, אז שינבח מה יעשה לו?! אבל אחרי התפלה, אמר לו: בוא תשמע דברי הכפירה שלי. ותירגם לו את נשמת כל חי לערבית: **"ואילו פינו מלא שירה כים, ולשונו רנה כהמון גליו, ושפתותינו שבח כמרחבי רקיע, ועינינו מאירות כמשמ וכירה, וידינו פרושות כנשרי שמים, ורגלינו קלות כאיילות, אין אחנו מספיקין להודות לך על אחת מאלף אלפי אלפים ורוב רובי רבבות הטובות"**. הערבי שמע והתפלא: זו התפלה שלך?! כל התפלות שלנו לא שוות לתפלה הזאת, מה אתה ממשיך להתפלל עוד? התפלה הזאת שקולה כנגד הכל. ככה ענה גוי ששמע דברים כאלה, כי הוא חשב שאומרים שם קללות על הערבים והנוצרים, וראה שזו תפלה ממעמקי הלב.

3. זו מליצה מלשון הגמרא (עייני תענית כ"א ע"א), **ושם הכוונה שיש להם מזל**, כמו "שאין לך אדם שאין לו **שעה**" (אבות פ"ד מ"א) והכוונה שאין לו מזל.

4. אמנם בגמרא שם אמרו שלא הגיע לארבעים יום של משה רבנו, אבל משה רבנו היה מתפלל, ואילו לדרוש לאנשים אי אפשר שעתים-שלוש. **הרב עובדיה ע"ה** כשהיה נותן שיעור בישיבה, היה שואל: מתי גומרים? כדי לצמצם. והיה דוחך בתוך שעה או חצי שעה כל מה שרוצה להגיד, פלא פלאים.

עיצוב גרפי: תא"ל 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
י-ם:	18:29	19:40
ת"א:	18:47	19:42
חיפה:	18:36	19:43
ב"ש:	18:46	19:41

לקבלת העלון: bait.neheman@gmail.com

כל הכותבות שמתחיל ע"ל ע"י מוסד ארץ צדיקים של מוסדות חכמת רחמים ברכיה

עורכים: הרב אביחי טענדן, שלום דרעי, משה דאדא שליט"א עריכה ובקורת: הרב רבי אלעד עידאן שליט"א

לרפואת
רבקה חיה
בת חנינה
אסנת

לרפואת
יוסף חי כהן
בן מסעודה

לרפואת
שושן בן
חיה

לעילוי נשמת
ברק פרץ בן שושן
בן אילנה ושמועון
נלב"ע ו' אלול תשע"ח

התחילו ללבוש שעון-יד, אם לפני הרב חיד"א או אחרי הזמן הזה, כי לקח הרבה זמן עד שהמציאו את השעון בכלל⁵.

ההלכה למעשה בזה

ד. אבל בין כך ובין כך אין שום איסור לשאת שעון יד, כי זה לא תכשיט נשים. ואדרבה עיקר השעון נעשה לגברים, כי הוא זה שצריך ללכת לעבודה ולהביא את הילד מבית הספר, לכן צריך לראות מה השעה, אבל האשה בדרך כלל "כל כבודה בת מלך פנימה" (תהלים מ"ה י"ד), ומה היא צריכה שעון?! לכן זה לא תכשיט של נשים. ואפילו אם תמצא לומר שזה תכשיט של נשים, עדיין יש לנו היתר לזה, כי הנה הרמ"א (יו"ד סימן קנ"ו ס"ב) מתיר דבר כזה שנאסר בגמרא (ירושלמי ע"ז פ"ב ה"ב ועוד), שאסור לגבר להסתכל במראה מטעם שזה תכשיט נשים (ועיין עבודה זרה כ"ט ע"א ובתוד"ה המסתפר), והרמ"א כותב שבימינו שכולם מסתכלים, כי אדם רוצה לצאת בחוץ וצריך לדעת אם יש לו כתם וכדו', **מותר להסתכל במראה**.⁷ וא"כ קל וחומר כאן, שהשעון הזה

5. פעם **גדעון בני שיחה** נכווה, וטיפלו בו בבית החולים השרון, ושם ראיתי נער (אולי בן 12-13) עם ספר שנקרא "לא יאומן", וביקשתי ממנו שיתן לי לעיין בו רגע. הסתכלתי ומצאתי שם שלוש מאות סיפורים מוזרים אבל אמיתיים, וכמה דברים שמחזקים את האמונה (ואני לא יודע מי המחבר). למשל הביא שם סיפור על אדם אחד שנבלע בבטן של דג, ואחרי עשרים וארבע שעות הוציאו אותו משם, איך עשו את זה? הדג היה ענק שרצה לבלוע את הספינה, אז לקחו אקדח וירו בו, וככה הוציאו מבטנו את האדם הזה בחבלים. אבל שערו הלבין מרוב פחד ואימה. לכן מי שיטעון על הפטרת יונה ויעשה אותה בדרך דרש, יידע שהיה מקרה כזה בעולם. רק ההבדל שאצל יונה לא היה צריך לירות בדג, אלא "ויאמר ה' לדג ויקיא את יונה אל היבשה" (יונה ב' א'), וגם אצל יונה לא היה שלושה ימים והוא רק יום אחד. ועוד כל מיני סיפורים כאלה (וקניתי את הספר הזה). בספר הזה כתוב שלפני מאות שנים היה "**שעון-גב**", מה הכוונה? העבד היה הולך לפני אדונו, ומאחוריו על הגב תלו שעון ענק, כדי שאדונו יידע כל רגע מה השעה. זה השעון שהיה פעם, כי לקח להם הרבה זמן עד שפשו את השעון-יד שלנו. בזמן המשנה היה שעון שנקרא "**אבן השעות**", שהיו רואים בו לפי הצללים (זה מובא במשנה בכלים פ"ב מ"ד). אבל פעם לא האשונה עששו שעון-חול, אז היה לפני 1,300 שנה בערך, בזמן הראשון "היה זה כלי? מושל של הערבים. למה נקרא ככה? כי הוא כליף את מוחמד, כלומר הוא תחליף שלו, והוא יושב על כסאו כל היום וכו'), שהיה מפורסם מאד בתקופת הגאונים, וחכמי ערב בזמנו היו תכמים והמציאו "**שעון-חול**", שכל שעה יורדים כמה גרגירי חול, וככה יודעים מה השעה. הדבר הזה הגיע לצרפת ומדינות אירופה, והם קינאו בחכמה של הערבים בזה (אבל אחרי זה הם עברו אותם). אח"כ היה **שעון-צל** שנמצא כיום בבת-כנסת עתיקים בירושלים (הוא כמו אבן השעות במשנה). עד שהתקדמו לאט לאט לשעון-גב, **שעון-קיר**, **שעון-כיס**, ו**שעון-יד**.

6. בגר"ב לא צריכים שעון. מישוהו שהלך לשם אמר לי שהם חיים שם מעל הזמן, מתי שקמים בבוקר הולכים להתפלל, אחרי התפלה אוכלים ארוחת בוקר, ואח"כ לומדים עד שמתעייפים, וגמרים שתיים או שלוש והולכים לנוח בבית, ואחרי שעות-חול, הם מעל הזמן וחיים לפי הרגשתם... לכן לא צריכים שעון. 7. ויותר מזה, הרבה פעמים קורה **שחבור רוצה להתחתן**, אבל **כל השנה הפך לבן**, "כולו הפך לבן זקן הוא" (ע"פ ויקרא י"ג י"ג), ואף אחת לא תקח אותו, מה יעשה? וכי יחפש אשה זקנה?! הרי הוא בסה"כ בן שמונה עשרה, רק שהמספר שלו נהפך ובמקום 18 נהיה 81... לכן שתי אפשרויות לזה: **או שיצבע שערו**, אבל זה אסור כי זה ממש "ולא ילבש גבר שמלת אשה" (דברים כ"ב ה'), או **שיקח ויטמינים שיחזקו את השיער ויחזור לאיתנו**. אמנם יש כאלה מדברים בצבוע על השיער, כמו שהרמ"א התיר להסתכל במראה. אבל זו קולא גדולה מאד. ויש אלוטרים גם לקחת ויטמינים לשיער, למה כי הגמרא (שבב"ק ע"ב) אומרת שאסור לסרס בהמה אפילו ע"ג גרמא, כלומר אסור לתת לה לאכול משהו שתהיה מסורסת מזה, שנאמר "ומעוך וכתות ונתוק וכתות לא תקריבו לה" ובארצכם לא תעשו" (ויקרא כ"ב כ"ד), אז למה גרמא אסור? רש"י כותב "קרינין ביה לא תיעשו", שאסור לעשות את זה גם באופן של גרמא. **ואגרות משה** (חיד"ד ח"א סימן פ"ב) רצה ללמוד מזה גם לכהן, אבל מחילה מכבודו, שם הפסוק אמר תעשו ודורשים תיעשו, אבל כאן הפסוק אמר "לא ילבש גבר שמלת אשה", וא"כ מעשה הוא דאסור הא גרמא שרי. ואי אפשר לומר "לא ילבש", כי אין מלה כזאת בעברית. [שוב הראוני דברי האגרו"מ המעייין יראה שאין דבריו מוכרחים. וראיתי בשם האדמו"ר מליבאוויטש שהתיר בימינו גם לצבוע לכתחילה]. וחוז' מזה, לא נוכל להעביר כל דרשה למקום אחר, כי כאן דרשו את זה ושם לא דרשו את זה. **לכן נראה שמוותר לקחת כדורים בשביל זה, ובמיוחד אם הנחור צריך לדבר הזה**. בספר מענה לאגרות חולק על האגרות משה, ולפי דבריו יוצא שגרמא מותר בזה (אבל הוא לא אומר שם שזה מותר להלכה, כי הם מפחדים לומר "מותר". הרב עובדיה ע"ה לא היה מפחד מזה, ואם זה מותר אז מותר בלי ספק, ולא אומר לך דברים מלבד אלא מביא מקורות לזה). **ספר "מענה לאגרות" זה ספר מיוחד במינו, של תלמיד חכם גדול שלמד לפני השואה ביישיבת חכמי לובלין (בימי השואה היה יהודי שמונה לחלק מרק דלות ליהודים שם, כי היו מתים מרעב מסכנים, אבל מה אכפת להם לנאצים ימ"ש וזכרם?! והוא אמר לו: אם תדע בעל פה ח"י דבר שגורו בשבת פה א', אני אתן לך קליפות של תפוחי אדמה. אמר לו: אני יודע את זה. בחן אותו ונתן לו, ואח"כ הוא חי מזה עוד ששים שנה. ונפטר לפני כמה שנים), וכתב ספר כולו קושיות על הרב פיינשטיין. אמנם**

עיקרו לגברים, רק שיש שעונים לנשים מיוחדים במינם, ולכן אין בזה כלום. **אבא ע"ה היה מסתכל בשעון בזמן שהיה תוקע בשופר, כדי לראות שהוא עושה שש שניות בתקיעה של תשר"ת**. אבל גם מי שעושה פחות מעט ארבע או חמש שניות, זה בסדר. אבל פחות מזה לא כדאי. הרב עובדיה ע"ה (עיין חזו"ע-ימים נוראים עמוד קס"ב) כותב שאם אדם מסתפק אולי התקיעות פחות מהשיעור, יחזור עוד פעם בלי ברכה. ויש כאלה עושים את התקיעות מהר, כמו שזה משא עליהם, "כמשא כבוד יכבדו ממני" (תהלים ל"ח ה'). אבל לא עושים ככה, אלא צריך להאריך בזה, וכל המאריך מאריכין לו ימיו ושנותיו...

האם יש ספק מהי התרועה?

ה. שנה שעברה דברתי באריכות על אמירת וידוי בין התקיעות (עיין בעלון מס' 80 אותיות י"ח-כ"ח וע"ע בעלון מס' 30 אותיות ט"ז-כ"ד), אבל עכשיו נאמר את תמצית הדברים. זה תלוי במחלוקת בין הרמב"ם ורב האי גאון לגבי התקיעות, **רב האי גאון** (הובא בבית יוסף סימן תק"ץ) **אומר שכל הסימנים אמת, תשר"ת אמת תר"ת אמת ותשר"ת אמת**, ומה שתיקן רבי אבהו שכולם יעשו תשר"ת תשר"ת ותשר"ת (ראש השנה ל"ד ע"א), כי בימיו היו בתי כנסיות שכל אחד עושה סגנון אחר, והשומעים חושבים שזו מחלוקת והתורה נעשתה כמו כמה תורות, לכן רבי אבהו אמר שכולם יעשו גם תשר"ת גם תשר"ת וגם תר"ת, ובזה יוצאים ידי חובה ממה נפשך. ולא שזה ספק ממש במצוה של התורה, אלא המצוה היא תקיעה תרועה תקיעה, רק שיש חילוקי מנהגים מה זו התרועה, אבל כולם הולכים למקום אחד, ורבי אבהו חיבר אותם ביחד, כי אלו ואלו דברי אלקים חיים. זו דעת רב האי גאון. אבל הרמב"ם (פ"ג מהלכות שופר ה"ב) לא כתב ככה, אלא **כתב שמפני אורך הגלות שכחנו את התרועה של התורה**. אמנם יכול להיות שהרמב"ם לא ראה את תשובת רב האי גאון, או שראה וחשב שרב האי גאון אמר ככה משום "ענה כסיל כאוולתו" (משלי כ"ו ה'), כי הקראים שהיו בעיירה "קירוואן" היו שואלים את החכמים שם שאלות, והם היו שולחים את השאלות לגאונים. פעם שלחו שאלה לגאונים: מאיפה באה התורה שבעל פה? והם עונים להם באריכות רבה⁸, אז היו עונים להשתיק את האפיקורסים, "ודע מה שתשיב" (אבות פ"ב מ"ד).

הוכחה מהגמרא כדברי רב האי גאון

ו. אבל נראה שהתשובה של רב האי גאון היא אמיתית, כי הגמרא (ראש השנה שם) אומרת: **אתקין רבי אבהו בקיסרי תשר"ת תשר"ת תר"ת**, ובתחילת עמוד ב' שם כתוב: **"אמר רבי יוחנן שמע תשע תקיעות בתשע שעות ביום יצא"**, כלומר אם שעה ראשונה שמע תקיעה ושעה שניה שמע תרועה ושעה שלישית שמע תרועה וכו' כמו דין תורה בדיוק, יצא ידי חובה בזה. למה רבי יוחנן לא אמר שלושים קולות אלא תשעה קולות, כי הוא ידע בדיוק מה היא התרועה של התורה. וא"כ איך רבי אבהו שכח את זה? הרי הוא היה תלמידו ורבנו, תגיד לי איך עושים תרועה? ורבי יוחנן יקח שופר ויתקע לו, ונגמר הסיפור. אלא מוכרח שכולם אמת, ולכן רבי יוחנן אמר אמת, רק שרבי אבהו ראה שיש חילוקי דעות בזה, כי יש בני אדם שתמיד מחפשים מחלוקת, ואם אחד תקע ככה והשני תקע אחרת, אז הולכים לרב ושואלים אותו: ילמדנו רבנו

יש שם קושיות נכונות מצד עצמן, רק חבל על המחבר שכתב מלים קשות. ולפעמים הרב **עובדיה ע"ה** מזכיר אותו וכותב: הוא צודק אבל צריך לדבר בלשון כבוד. הוא כותב מלים שלא לפי כבודו של הכותב ולא לפי כבודו של האגרות משה, וכמו למשל "שכל עקום", ככה מדברים על חכם שאלפים לומדים בספריו?! אם היה כותב בלשון עדינה היה אחרת. 8. בזכות השאלות האלה יש לנו אגרת שאין כמוה בעולם, **"אגרת רב שריא גאון"**, וממנה יודעים לבטא את הגימ"ל הרפויה, אז כותבים "בלדד" עם נקודה על הר"ש (ככה כתבו בזמן המלחמות עם סאדאם חוסיין ימ"ש). אבל מה זה יעזור לכם? וכי ר"ש עם נקודה זה גימ"ל רפויה?! אם תבקש מהתינוקות שלנו לבטא ר"ש (בלי נקודה) יבטאו אותה כמו גימ"ל רפויה, חזק וברור... אבל מרב שריא גאון לומדים שיש לנו אות גימ"ל רפויה, כי הנה "בגדתאה" זו העיר החשובה שבבל. ועוד כמה דברים לומדים משם, בזכות אותן השאלות הקנטרניות.

גם השבוע ניתן להרשם לתיקון הנפטרים
שייערך ע"י מוסדות "חכמת רחמים" סמוך ליום הדין
עלות כל שם 50 ש"ח

משרד הישיבה
לפרטים: 08-6727523 | קו בית נאמן 079-9270505

מה עושים בזה? ואומרים שהשני לא תקע טוב. לכן רבי אבהו אמר שכולם טובים ונהיה כולם ביחד. דברי רב האי גאון הם סברה נכונה. ולא רק זה, אלא רוב הראשונים תפסו ככה.

דעת מרן כדעת רב האי גאון

ז. ויש לנו הוכחה מדברי מרן שסובר כמו דעת רב האי גאון, כי מרן (סימן תקצ"ב ס"א) כותב שבמוסף תוקעים במלכיות זכרונות שופרות בסדר הזה: במלכיות תוקעים תשר"ת תשר"ת תשר"ת, בזכרונות תוקעים תשר"ת תשר"ת תשר"ת, ובשופרות תוקעים תר"ת תר"ת תר"ת. ובא הרב בעל שני לוחות הברית (הובא בכף החיים סימן תקצ"ב אות ה') וכתב: **המנהג הזה אין בו לא טעם ולא ריח.** בילדותי לא הבנתי את זה, ואמרת: למה מגיע למרן ביטוי כזה? אבל אח"כ הבנתי שהיה מנהג קצר יותר מזה, שבכל פעם במלכיות זכרונות ושופרות היו תוקעים רק סימן אחד פעם אחת (פעם תשר"ת ופעם תשר"ת ופעם תר"ת), למה לא עושים הכל? הראשונים כתבו שזה מפני טורח הציבור, כי הם כבר שמעו שלושים קולות מיושב, ורק בשביל הכבוד עושים גם במוסף. אבל הטעם הזה ניחא אם עושים סימן אחד בלבד, אבל אם כמו מרן שעושים תשר"ת שלש פעמים תשר"ת שלש פעמים ותר"ת שלש פעמים, א"כ למה לא נעשה כל פעם תשר"ת תשר"ת תר"ת? וכי לא יותר טוב למזג אותם ביחד? זו הקושיא של הש"ה, ולכן אמר שאין טעם בזה. היום המנהג לא כדעת מרן, אלא כדברי שני לוחות הברית. ובאמת איך מרן כתב דבר כזה? הרי אם עושים למשל במלכיות תשר"ת שלש פעמים, יכול להיות שלא עשינו כלום, כי אולי העיקר תשר"ת או תר"ת, ומי אמר לך שתשר"ת זה טוב?! אולי צריך לעשות תשר"ת, **תשת חושך** ויהי לילה" (תהלים ק"ד כ'). אלא ודאי מרן סובר שכולם כשרים. ככה נהגו בימי מרן, וככה נהגו בימי בן איש חי בבגדאד. ועל כרחנו לומר שקיבלו דעת רב האי גאון. **ולפי' אם עושים וידוי בין התקיעות, אין בזה כלום.**

אין הוכחה מהגר"א ובעל התניא לזה

ח. אמנם יש מביאים ראייה נגד זה מהגר"א ורבי שניאור זלמן, שבזמנם בספרי האשכנזים עשו תפלות אחרי תשר"ת שלש פעמים ותשר"ת שלש פעמים, "יהי רצון מלפניך שתקבל את התפלות שלנו בכח השם הקדוש". והגר"א ורבי שניאור זלמן **לא אמרו את התפלות האלה** (וכמה פעמים הם מכוונים לדעה אחת)⁹. **אבל שם זה לא בגלל ההפסק אלא מסיבה אחרת, כי בתפלות האלה שלטו בהם זרים**, וכתבו שם אחרי תשר"ת "ישוע שר הפנים", שזה אותו האיש. בחו"ל היה מגיע אלינו פעם בשבוע עיתון "הצופה"¹⁰, ואני זוכר בילדותי בערב ראש השנה תשט"ז, ראיתי שכתבו שם: אנחנו קוראים תפלות ביום ראש השנה, ורואים שיש בהם את השם של אותו האיש, מי הכניס את אותו האיש בין המלאכים?! ככה כתבו שם. אח"כ ראיתי מאמר שכתב הרב יהודה אבידע¹² שמוכיח שכל השמות האלה בדוים, לא היו ולא נבראו, רק שהמדפיסים כדי להשביח מקחם, ראו שהטור והב" לא כותבים תשר"ת אלא קשר"ק, כי זו האות השניה של "תקיעה", והמלה קשר"ק עולה בגימטריא שבע מאות, אז הם חיפשו "מלאך" בגימטריא הזאת. ומצאו עצה

9. השבוע הזה ביום ח"י **באלול, יום הולדת של רבי שניאור זלמן**. וזה גם **יום הולדת של הבעל שם טוב, שנוול בשנת ת"ס**. אמנם חב"ד אומרים שהוא נולד בשנת נח"ת, אבל פעם כתב חכם אחד חוקר החסידות (נדמה לי יצחק אלפסי) שמצאו כתב יד של אחד מתלמידי הבעל שם טוב, וכתוב שם: "מורנו ורבונו נולד בשנת ת"ס". אבל חב"ד שיש להם נחת רוח כתבו שנוול בשנת נח"ת... אבל זה נח"ת ועוד שני כוללים.

10. כמו דעת רבנו תם שאומר לחכות במוצאי שבת שעה וששים עשרה דקות אחרי השקיעה, והגר"א והגר"ש חזקתים על זה כל אחד לבד, ושניהם כיוונו לדעה אחת. **המלבי"ם** בפירושו לתנ"ך אומר שדבר אמיתי כולם מגיעים אליו למישרים. למשל: אם אתה הולך בדרך ורוצה לדעת אם היא דרך המלך או דרך עקלתון, אז אם ראית הרבה מכוניות הולכות משם תדע שזו דרך המלך, אבל אם ראית רק מכונית אחת בודדה תזהר משם, כי אולי יש שם בור, "ויקחה וישליכו אותו הבורה" (בראשית י"ז כ"ד). ולא יעזור לך כלום, כי אין אף אחד שם. אבל דרך ישירה ואמיתית כולם הולכים בה.

11. עיתון המודיע לא הכרנו אותו. ולא רק זה, אלא שהיו לנו דפים "משמרת חומתינו" של נטורי קרתא, והם היו קוראים לו "העיתון המדיח" במקום המודיע, שכאילו הוא מסית ומדיח. אבל באמת הוא מסכן לא עשה כלום, רק הם יורדים עליו סתם. אבל עיתון הצופה היה עיתון ממלשתי שמגיע ביום ששי, וזהו העיתון היחיד שידענו אז. אבל היה מסתכל בו כי רצה לדעת מה קורה בארץ ישראל.

12. במקור הוא "זלוטניק". איך הגיע מזלוטניק לאבידע? אני לא יודע. אולי זלוטניק באידיש זה אבידע.

טובה, הרי רוב המלאכים מסתיימים ב"אל", כמו מיכאל גבריאל ורפאל ועוד¹³, והמלה "אל" עולה שלושים ואחת, אז הורידו שלושים ואחת משבע מאות של קשר"ק, נשאר להם שש מאות ששים ותשע. לכן אחרי תשר"ת עשו שם המלאך "תרסטא"ל", זה נשמע כמו קריסטל... מאיפה הבאתם את התרסטא"ל הזה?! אלא זה בשביל הגימטריא. אח"כ הגיעו לתקיעות תר"ת שזה קר"ק¹⁴, וצריכים למצוא מלאך גם לזה, וכיון שהמלה קר"ק עולה בגימטריא ארבע מאות, אז כתבו "ישעיהו" שזה בגימטריא ארבע מאות ואחת, כמנין קר"ק (עם הכולל). בא הצנזור הרשע המומר, ואמר: אם מכניסים את כל המלאכים צריך להכניס גם את אותו האיש, וסירס את האותיות וכתב "ישוע שר הפנים". ולכן החכמים האלה נמנעו מלומר את התפלות האלה, וביטלו לגמרי את זה¹⁵.

אסור לומר "אסור לומר" על מה שאמרו גדולי עולם

ט. אבל להגיד שאסור לומר **וידוי שהרב האר"י ממליץ עלינו**, אי אפשר לומר דבר כזה. אמנם אפשר לומר שלפי הרמב"ם לא כדאי כי זה ספק אמיתי, אבל לא לומר "הידעת שאסור לומר וידוים בין התקיעות?!", הידעת **שהרב חיד"א** עשה איסור? **ובן איש חי** עשה איסור? **והאר"י** עשה איסור? **ומגן אברהם** עשה איסור? **ושני לוחות הברית** עשה איסור? וכולם עשו איסור, רק אתה החכם הגדול יודע בדיוק מה אסור ומה מותר. צריך ללמוד לדבר בכבוד. ואם אתה רוצה לחלוק על חכם, תכתוב בכבוד "אחר המחילה". פעם היה ויכוח בין הרב ע"ה לרב אלישיב ע"ה בנושא הזה, **הרב עובדיה** אמר **שצריך לומר לצבור בשפה רכה שלא יאמרו הוידוים האלה**, **והרב אלישיב** אמר לו: לא בשפה רכה ולא בשפה קשה, שימשיכו איך שנהגו בזה. והויכוח הזה נדפס בשו"ת יביע אומר (ח"ג חאו"ח סי' ל"ב-ל"ד).

ההלכה בזה

י. **לכן מי שנהג לומר את זה, אין הכי נמי**. ובפרט שהוידוי הוא רק בלחש כשלא משמיע לאזניו. והרי כאשר עשינו תשר"ת כבר קיימנו את המצוה כמו שאמרנו, רק מוסיפים עוד לצאת ידי חובה של כל המנהגים, לכן אין בעיה בזה. **אבא ע"ה** היה אומר לי עוד ריוח בזה, כי כאשר אדם תוקע שלשים קולות בבת אחת, הוא מתעייף וממילא מקצר בתקיעות בסוף, אבל כשיש לו הפוגה בין שנים עשר קולות של תשר"ת לתשעה קולות של תשר"ת, ובין תשעה קולות של תשר"ת לקולות של תר"ת, כי הוא אומר אז את הוידוי בלחש, ממילא הוא נרגע ויכול לחזור לתקוע עוד פעם. לכן טוב לעשות את זה.

להיזהר מכעס בפרט בימי ראש השנה

יא. צריך להיזהר מכעס, ובמיוחד בראש השנה, כי להתחיל את השנה עם כעס זה דבר גרוע מאד. לפעמים אדם לא יודע מה שעושה והוא כועס, אבל **צריך ללמוד שהכעס חמור מאד**¹⁶. הרמב"ם (פ"ב מהלכות דעות ה"ג) כותב **כל הכועס כאילו עובד עבודה זרה**, אמנם זה לא נמצא בגמרא, אלא כתוב רק "המקרע בגדיו בחמתו והמשבר כליו בחמתו והמפזר מעותיו בחמתו, יהא בעיניך כעובד עבודה זרה" (שבת ק"ע"ב), ולא כל הכועס. אבל הרמב"ם כתב

13. אפשר למצוא אותם בסידור "בית מנוחה" של שבת, שלכל פסוק מ"הודו לה' כי טוב" שבסוף המזמורים של שבת, יש את המלאך שלו, כמו אדיריאל ברכיאל גועיאל, וכל מיני שמות כאלה.

14. ותר"ת זה קר"ק. ויש לי סימן יפה על זה: "קרני ראם קרניו" ראשי תיבות **קר"ק**.

15. בימינו הלך חכם אחד לדבר עם כמה רבנים בבני ברק על זה, ואמרו לו: המח של בני ברק זה הרב גריינמן, אם הוא מסכים זה בסדר. הלך אליו ודיבר איתו, והוא אמר לו: לא משני כלום. בא חכם אחר רבי יעקב שאול הלוי יונפלד, והדפיס מחזורים של האשכנזים (יש לי את המחזוריים האלה, כי הוא מדייק. פעם שלחתי לו דברים על דיוק בסליחות, וקיבל את הכל. ואמר לי: אף פעם לא ראיתי ספר מדייק כזה, אני לא חושב שאתה מדייק ככה בספרים שלך. אבל מאיפה אתה יודע?! בזמנו עוד לא הוצאתי שום ספר). אבל שם תיקן את זה, וכתב "ישעיה" שר הפנים. דבר צועק לא צריך לשאול רבנים על זה, כי האמת צועקת, "אמת מארץ צמח" (תהלים פ"ה י"ב), ולא צריך לשאול מה דעתו של זה ומה דעתו של זה, כי אין לדבר סוף. **לכן כל אשכנזי שיש לו הסידור הזה, יקרא רק: "ישעיה שר הפנים"**.

16. שנה אחת הייתי צריך להיות חזן בעיילה, ולפני התפלה אנשים קונים ברכה לטובת הישיבה ורוצים שאברך אותם, אז קראתי את השמות, ובא אחד התלמידים ואמר לי: תברך את אבא ואמא שלי (אבא שלו עוזר הרבה), אז בייכתי אותו. אח"כ בא השני והשלישי וכו' וביקשו ברכה. אני מברך את כולם, ופתאום התלמידים פצחו בשירה "אל נורה עליה". כעסתי עליהם: תחכו שניה. אמרתי לעצמי: **כיון שכעסתי אני לא רוצה להיות חזן בעיילה**. אמנם בסוף הייתי חזן, אבל אותה שנה לא היתה לי טובה. אדם צריך להיזהר מהכעס. אבל אם אתם רוצים לעשות בעיות, יבוא בן אדם אחר להתפלל נעילה, וכי צריך רק אדם אחד לזה?!

בזכותך! עוד אנשים יזכו ללמוד ב'בית נאמן' <<

דשא אחדו". היא שמעה "בבא" ולא הבינה מה זה. נזכרה שהרב של העיר שמו "בבא בן בוטא", אז הלכה אליו מסכן, הוא לא היה רואה בעיניו, ושרה עליו את הנרות. אמר לה: בתי, מה את עושה? אמרה לו בתמימות: ככה אמר לי בעלי. באיזו סבלנות ענה לה: את שמעת בקול בעלך, ה' יתן לך שני ילדים תלמידי חכמים כמו בבא בן בוטא. מישהו אחר שיקח אשה כזאת, יגרש אותה: תעופי מכאן, מה את מביאה לי שני עדשים? את צוחקת עלי? אבל הוא סבל בשקט. הגמרא סיפרה את זה לומר כמה אדם חייב להיות סבלני.

ה' רוצה שנהיה שמחים בראש השנה

ג. במיוחד בראש השנה. אומרים על המקובל רבי יהודה פתייא ע"ה¹⁸, שפעם אחת לביל ראש השנה, אחרי שהכין את הקידוש, בא מישהו ודחף את השלחן ונשפך היין, אז אמר להביא יין אחר. אח"כ הכין את המרק, בא החתול ושפך הכל. אח"כ הביאו את הבשר, באה חיה אחרת ואכלה את זה. אשתו אמרה לו: הרב, השנה הזאת תהיה לנו שנה נוראה, זה נשפך וזה נאכל, זמת או נשבר או גשבה אין רואה" (שמות כ"ב ט'). אמר לה: בזכות שאנחנו מבליגים על זה וסובלים מזה ואנחנו שמחים בזה, הקב"ה יכתוב לנו דוקא שנה טובה ומבורכת. וכמו שאמר ככה היה. ה' רוצה שבני ישראל יהיו שמחים בראש השנה. וככה כתוב בטור (סוף סימן תקפ"א) שצריך ללבוש בגדים לבנים בראש השנה, ולהיות שמחים ובוטחים בקב"ה שיכתוב לנו שנה טובה.

18. הוא היה אדם מיוחד. אנשים חושבים שהיה כ"כ שקוע בקבלה עד שהיה מרחף באויר, אבל הוא היה עומד שתי רגלים על הקרקע (ויש חושבים שכל מי שהוא "מקובל אלקי", הכוונה שהוא רואה מלאכים בעיניו, אבל באמת הוא לא רואה כלום, רק "מקובל" סתם. הרב עובדיה ע"ה אומר שהמקובלים בדורנו הם מבולבלים. אבל רבי יהודה פתייא היה מקובל אמיתי, ויש לו פירושים על עץ חיים ועוד). פעם אחת היה הולך בדרך למנחה, וראה כולם מתקללים סביב שוטה אחד, שאל אותו: מה יש לך? אמר לו: יש לי שאלה, למה ה' ברא את האזנים מצדדי הפנים? הרי כמו שברא את העיניים והאף והפה והלשון כולם ישר בחזית, אותו דבר האזנים שיהיו עם כולם. יש כאלה שאמרו לו: אסור להקשות קושיות כאלה, אבל הוא רוצה תשובה. אמר לו רבי יהודה פתייא: אני אגיד לך את הסיבה לזה, כי ה' יודע שיגיע הזמן שהעיניים שלנו תהיינה חלשות, ובני אדם יהיו צריכים משקפיים, אז איך יהיו המשקפיים באויר? צריך שיהיה להם מקום לנוח... איזה תירוץ נפלא. ואתה לך לקץ ותנוח, ותעמוד לגורלך לקץ הימין" (דניאל י"ב ג').

פדיון נפש

לאור הסכנות האורבות לפתחנו ח"ו ראוי מאד לערוך פדיון נפש בערב ר"ה ובערב יוה"כ, וכפי הבטחתו של רבנו חיים ויטאל תלמיד האר"י הקדוש העושה בן מובטח לו שמשלים שנתו

עיין להרב שמן ששון ז"ל בדף קל"ג סוף ע"ה, שהביא בשם ספר הכוונות של הרב מאיר בתייא ז"ל שקיבל מרבו הר"י ווילנא זלה"ה ככתוב בגליון בספר בית מועד שמורנו הרב חיים ויטאל ז"ל היה נוהג בכל ערב ראש השנה לעשות פדיון נפש באופן זה, והוא שבערב יום ראש השנה היה מונה הק"ס פרושות לפדיון נפש מניין בלבד והיה שומרים, ואחר כך בערב יום הכיפורים היה עושה הפדיון עצמו, ושומרים ובערב סוכות היה מחלקם, וזה כוונת הדברים על מה שכתוב בספר הכוונות, שמהר"י ז"ל בערב סוכות היה מחלק הקופה, והכוונה על קופה זו של פדיון נפש ולא שהיה גבאי (צדקה) והעושה פדיון באופן זה כדואי שמשלים שנתו. עד כאן.

המעוניין בפדיון בעבור 26 ש"ח לכל נפש יתקשר לטל. 050-7367756

ע"ש הרה"ג רבי דוד עידאן זצ"ל ובנו החה"ש רבי שמואל עידאן זצ"ל

כל ההכנסות יועברו למשפחות בני תורה בערב סוכות כמובא במקורות

ככה. וככה כתוב גם בזוהר (בראשית דף כ"ז ע"ב ועוד). לכן צריך להיזהר מזה. לפעמים משגעים את האדם ואיך יוכל להיזהר מהכעס? הבן איש חי דבריו מתוקים, והוא כתב עצות לזה (שנה שניה פרשת וירא אות א'). הוא כותב שם: אם אדם בא בערב שבת, ואשתו לא הכינה כמה דברים, תחשוב רגע שהיא לא עשתה כלום, לא שברה את הכלים ולא שפכה את המרק, רק השטן עשה את זה. וכי יש אדם שיכול להילחם עם השטן?! "מי יאמר זפיתי לבי" (משלי כ' ט'). והטענה הזאת אמת היא. ככה כותב הבן איש חי. לכן תירגע מהכעס.

כמה אדם חייב להיות סבלני

יב. הבן איש חי (שם) הביא את המעשה בגמרא (נדרים ס"ו ע"ב), על אדם בבלי שלקח אשה ישראלית קצת טפשה, והארמית שלהם לא אותו דבר¹⁹, אז אמר לה: תבשלי לי שני עדשים, והתכוין לכמה עדשים. אבל היא בישלה לו סיר מרק ענק עם שני עדשים צפים על פני המים... מה יעשה עם זה? למחרת אמר לה: תבשלי לי סאה של עדשים (שזה כעשרה קילו), והיא מדדה סאה ממש של עדשים... ונתנה לו לאכול את זה, ו"תאכל ותשבע ותותר" (רות ב' י"ד). אמר לה: איך אפשר לאכול את כל העדשים האלה? אז לפחות תביאי לי שני קישואים (שנקראים בא"י "קוסה") ללפת בהם. הוא אמר לה בארמית "אייתי לי תרי בוציני", והתכוין לקישואים, כמו "בוצין בוצין מקטפיה ידיע" (ברכות מ"ח ע"א). אבל בארמית של ארץ ישראל "בוצינא" זה נר, כמו "בוצינא קדישא חסידא ופרישא". אז הביאה לו שני נרות. אמר לה: מה אעשה עם שני הנרות האלה? אוכל בהם את העדשים?! לכי תשברי אותם על הדלת. הוא אמר לה בארמית "זילי תברי יתהון על רישא דבבא", והתכוין על הדלת, כי "בבא" בארמית של בבל זה דלת. אבל בארמית של ארץ ישראל אומרים "דְּשָׂא", כמו בפרשת וירא ו"את הדלת סגרו" (בראשית י"ט י'), שהתרגום "וית

17. עד היום הערבית של המרוקאים והתימנים והתוניסאים והערבית הספרותית, הן שונות לגמרי. אם יבוא עיראקי ויאמר תן לי, אז בערבית יאמר "אטעיני" (ככה מישהו אמר לי בפרס כץ), אבל אנחנו אומרים "אטעיני", מה זה אטעיני? זו טעות... או המלה עכשיו אנחנו אומרים "תווה", ואילו המרוקאים אומרים "דאבא" (ככה היה אומר רבי ניסן פינסון ז"ל: כי הוא למד ערבית כשהיה במרוקו), ואף אחד לא הבין מה זה. אבל אני יודע את זה, כי היו לנו ספר מעם לועז (או פתגון הכתב) שכתוב בערבית של המרוקאים, וראיתי שהמלה "דאבא" פירושה עכשיו.

צריך ישועה?

קנה לך סגוה ליום הכיפורים!

72 ש"ח = מניין חסד עשה חסד עם עמלי תורה וחזכה לחסד בדיון

"תיקון-כרת"

שיעשה ע"י יותר ממנין תלמידי חכמים שלומדים תורה בתענית דיבור לילה שלם לזכותך, כולל קריאת תהילים שלם ותפילות מיוחדות למענך. ובאשמורת הבוקר יערך פדיון נפש לכל שם!

בעלות 72 ש"ח לכל נפש

הלימוד יערך ביום חמישי בלילה (אור לה' תשרי התשע"ט)

משרדי הישיבה קו בית נאמן

לפרטים: 08-6727523 | 079-9270505

או באתר הישיבה: yhr.org.il

"כי לא תבושי" (תשע"ט) - לא להתבייש בדברי תורה

יד. היום מצאתי בהפטרה "אל תיראי כי לא תבושי ואל תכלמי כי לא תחפירי, כי בושת עלומיך תשכחי וחרפת אלמונתיך לא תזכרי עוד" (ישעיה נ"ד ד').
 ושמת לב שהמלים "כי לא תבושי" בגימטריא תשע"ט. זה סימן יפה לשנה, ולא רק הסימן שאמרנו "תרעץ אויב" (בעלון מס' 124 אות כ"ה). אנחנו צריכים לא להתבייש. כאשר אתה אומר דברי תורה, אל תתבייש בהם, ואל תנסה להתחנן לפני חבר כנסת או חבר מועצה אם כדאי לעשות ככה או לא, כי אם התורה אומרת ככה תסביר לו את זה, ואם לא קיבל זו בעיה שלו¹⁹. לכן אדרבה "כי לא תבושי", לא להתבייש בדברי תורה, ומי ששומר שבת, או עשה חק לכבוד השבת, צריך לברך אותו. זה לא שהוא עושה טובה לשבת, כי היא לא צריכה אותו, אבל זה לכבוד השבת, שעם ישראל יחזרו למקורות שלהם, ואין לך דבר גדול מזה.

תענית דיבור בימי ראש השנה

טו. ביום ראש השנה אם אדם יכול יעשה "תענית דיבור", ולא ידבר כלום. אם רואה דבר לא מסודר, יסדר אותו לבד בלי לומר כלום. אבל לא לעשות מזה ענין גדול, ואם אחד אומר לך "שנה טובה" או "גמר חתימה טובה", לא תסגור את הפה כי אתה בתענית דיבור, מה קרה לך?! פעם רבי ישראל סלאנטר ע"ה הלך בערב כיפור לבית הכנסת, ובדרך פגש את אחד מחכמי

19. הנה בפרשה שקראנו היום יש פסוק שזה מליונים: "כי יקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא ולא יעבור עליו לכל דבר, נקי יהיה לביתו שנה אחת ושמח את אשתו אשר לקח" (דברים כ"ד ה'). וכי יש חק יותר אנושי והומני מזה?! הרי אדם שהתחנן והולך לצבא מיד אחרי שבעת ימי המשתה, אם ח"ו יפול במלחמה, אשתו צריכה לחכות ליבום לאח השני, ואם האח קטן היא צריכה לחכות לו עד שייגדל או עד שיביא שתי שערות, ולפעמים צריכה לחכות ארבע עשרה או חמש עשרה שנה עד שיעשה לה יבום או חליצה, ורוב העולם עושים חליצה (עיין בעלון הקודם הערה 2), אז לא חבל על הזמן?! לכן נותנים לו שנה אחת שישמח עם אשתו, ויולד להם ילד או שלפחות תהיה האשה בהריון, וממילא ניצולה מהיבום. זה חק שאם היה כתוב בחוקי העותומאנים והאנגלים וכל האומות שבעולם, היו אומרים "איזה חכמים אלה!" אבל כיון שהוא כתוב בתורה לא מקבלים את זה. היה חבר כנסת אחד שהצעתיו לו להכניס את החק הזה לכנסת, ואמר לי: הם לא רוצים לשמוע את זה, "על מי אדברה ואעידה וישמעו, הנה ערלה אונם ולא יוכלו להקשיב, הנה דבר ה' היה להם לחרפה, לא יחפצו בו" (ירמיה ו' י'). אתה לא יכול לדבר איתם, רק בעקיפין.

עירו וילגא (הוא היה שם), ואמר לו: שלום, שנה טובה. אותו חכם הסתכל עליו בזעף, כי הוא בתענית דיבור. רבי ישראל סלאנטר הגיע לבית הכנסת, ולפני כל נדרי אמר לתלמידים שלו: תקשיבו, עכשיו פגשתי תלמיד חכם גדול, ובירכתי אותו בשנה טובה, אבל מפחד הדין לא רצה לענות לי, ואני לא מבין אותו, וכי בגלל שיש לך פחד הדין אתה לא עונה לי?! אתה חייב לענות. כתוב בגמרא (ברכות ו' ע"ב) מי שאמר לו חבריו שלום ולא ענה לו, נקרא גזלן, שנאמר "ואתם בערתם הכרם גזלת העני בבתיכם" (ישעיה ג' י"ד). ורש"י הסביר שאין מה לגזול לעני, אלא שתענה לו אם בירך אותך²⁰.
לכן אם אתה בתענית דיבור (כמו שעושים בימי השובב"ם), **תעשה לו סימן בקידה והשתחוויה**, אבל אל תהיה "מרובע", כי אין מצוה להיות מרובעים בראש השנה וכיפור, אלא מצוה להיות בני אדם. התורה היא מעל המוסר הפשוט, "סופר מוסר", ואם אין לך שָׁקֶל אתה מבזה את התורה ח"ו. לכן גם אם תעשה תענית דיבור, ובא מישהו שואל אותך דבר מסויים, אתה יכול שלא לענות לו בפה, אבל לפחות תעשה לו סימן שתדבר אתו אחרי ראש השנה.

סכנה רוחנית וגשמית בפלאפון

טז. בימים האלה נקבל בלי נדר קבלה טובה. ויש כל מיני קבלות, כמו **להתפלל תמיד במנין**²¹. אבל יש עוד דברים שצריך לקבל אותם: **מי שיש לו פלאפון טמא, ואפילו פלאפון פשוט שכביכול בסדר אבל יש בו "וואטסאפ", שהוא מחריב את העולם**²². אמנם גם פלאפון בסדר הוא טמא כי הוא לא בריא²³, אבל דבר גרוע יותר זה האייפון וכל הדברים האלה. מה הרווחנו מכל המכשירים האלה?! פעם בני אדם היו מאושרים, "על כן יעזוב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד" (בראשית ב' כ"ד). אומרים: "שמח תשמח רעים אהובים כשמחך יצריך בגן עדן מקדם", מה הכוונה? אדם הראשון כשהיה עם חוה, לא חשב אולי יקח גמלה אחת או פרה אחת או בעל חיים אחר, כי הם לא דומים בכלל, ואפילו פינגוין זה לא אותו דבר בכלל²⁴. זהו מה שאומרים בשבע ברכות: שמח תשמח רעים אהובים כמו ששמחת את יצריך בגן עדן, כמו שאדם הראשון לא ידע שום אשה בעולם רק את אשתו חוה, ככה צריכים להיות גם אנחנו, שלא לחשוב על כלום. מי שחי בצורה אחרת וחושב שהוא "מתקדם", יידע לו שהוא לא מתקדם אלא הולך בחושך, "העם ההולכים בחושך" (ישעיה ט' א'), פעם הוא יילך שם ופעם היא תלך שם, ושתי המשפחות קרועות הם ובניהם עד עולם. צריך להתרחק מזה. **ואפילו אדם שמוכרח בשביל העבודה שלו, יקח רק את המינימום האפשרי. ואם אפשר בלי זה, יותר טוב.** אני אין לי שום דבר מכל זה, רק טלפון כמו שעשו אבות אבותי, ואני גם לא משאיר הודעה באויר

20. ויש מפרשים (בשטמ"ק שם ועוד) "גזלת העני" מלשון העניה, כמו לחם "עוני" שדרשו בגמרא לשון עניה (פסחים קט"ו ע"ב), ולכן אם בירך אותך תענה לו על זה.
21. אני בעונותי בזמן האחרון לא יכול להתפלל במנין, רק מנחה וערבית. כשהייתי בריא לא הייתי מפסיד אפילו פעם אחת סליחות, ואח"כ עשיתי רק בשני וחמישי, והיום אני עושה מנחה. **הרב עובדיה ע"ה** מתיר את זה (חזו"ע-ימים נוראים עמוד ז'), ואני לא יכול אחרת.
22. בימינו היה מעשה בנתיבות, ביהודי אחד שחי הוא ואשתו ובניו, ובגלל הוואטסאפ הזה פתאום גירש את אשתו ולקח אשה אחרת. היום הבנים שלו קרועים שבוע כאן ושבוע כאן, והוא גרם להם. אמנם הוא חושב שעשה דבר גדול, אבל היום הוא עזב את אשתו ומחר האשה הזאת תעזוב אותו, שלא יחשוב שהעולם הפך.
23. היה יהודי אחד שעבד ב"מרפא וחיים" של ויז'ניץ, וכל הזמן היה לו פלאפון בחגורתו, "חגור חרבך על ירך גבור" (התלים מ"ה ד'), אל תקרי חגור חרבך אלא חגור פלאפון... והנה יום אחד קיבל את המחלה במקום שהיה שם הפלאפון, והלך. כל הדברים האלה מסוכנים בגלל הקרינה שלהם. **לכן כמה שפחות לדבר בפלאפון זה יותר טוב. ואלה שמוכרחים לדבר עם הפלאפון, יעשו להם אוזניה ארוכה, שלא ישימו את המכשיר על יד האוזן.** פעם אמרתי חידוש יפה למישהו שאשתו נפטרה בגלל הפלאפון הזה: כתוב "הגשר והפרס והעזניה" (דברים י"ד י"ב), "הגשר" חי מאה שנה ומעלה, אז אם אתה רוצה לחיות מאה שנה כמו נשר, "ההעזניה" תקח אוזניה, ואל תדבר ישר מהפלאפון.
24. פעם פירשתי פסוק יפה מאד: **"ויאמר האדם זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי"** (בראשית ב' כ"ג), מה הפירוש "זאת הפעם"? וכי הביאו לו כמה נשים והוא בחר את זאת?! אלא זה מלשון "מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב" (שיר השירים ז' ב'), כלומר הפסיעה הזאת. הביאו לו סוס וראה שהרגלים שלו לא דומים לשלו, הביאו לו תרנגול וראה שזה לא דומה לשלו בכלל (פעם בישיבה אחת ראש הישיבה שאל אותם: מנין לנו שאי אפשר לקדש תרנגולת? ולא מצאו תשובה לזה. אמר להם: כתוב "כי יקח איש אשה", אשה ולא תרנגולת... כאילו שאם לא היה כתוב ככה נאמר אולי אפשר לקדש תרנגולת או סוסה... מה השטיות האלה?! לא אמרין לזה, אבל סיפרו לי ככה). אבל "זאת הפעם", הפסיעות האלה של חוה, הוכחה שהיא "עצם מעצמי ובשר מבשרי".

הגיע הסכך שכולם חיכו לו!
עלי דקלים בהכשר הרב לנדא

סוכה חזקה במיוחד

- < קיימת אפשרות ל-5 עמודים.
- < ניתן להשיג חלקים להגדלה לסוכה קיימת.
- < כיסוי לסוכה מהודר עם חלונות לאזורור.
- < ניתן להשיג סוכה בנובה 2.30 מ' עם חלון מיוחד מסביב לסוכה.

פנטו!
 בסכך עלי דקלים יש כיסים מאותו חומר להשחלת המקלות, הסכך יושב על הסוכה ולא רואים את המקלות.

הפצה ראשית:
 0507704880 | 0556777347

הזמנות ב-SMS: 055-6687768 | הזמנות בפקס: 08-8529770
 הזמנות במייל: Sukka770@gmail.com | www.sukotliv.com
 מוקד מכירה ראשי: רחוב ב' זכאי מול ת"ת ויז'ניץ אשדוד

לחמנים עד ערב ראש השנה באזור המרכז והדרום הובלה בחייר מוזל

אותו וכדו', ובשביל מה כל זה?! לכן רק מי שחטא הוא צריך לבקש סליחה.

לא יהיה המוחל אכזרי מלמחול

יח. אבל אם הוא ביקש ממך מחילה, עליך למחול לו. ולא יהיה המוחל אכזרי, שנאמר "ויתפלל אברהם אל האלקים, וירפא אלקים את אבימלך ואת אשתו ואמהותיו וילדו" (בראשית כ"ז). מה היה שם? אבימלך היה בצער גדול הוא ואשתו והשפחות שלו, וכולם עומדים להתפוצץ מכאבים, ואח"כ כשביקש מחילה וחזר בו, כי ה' אמר לו "ועתה השב אשת האיש כי נביא הוא, ויתפלל בעדך וחייה" (שם פסוק ז). אברהם אבינו התפלל עליו וחי, ולא אמר לו: אתה רשע, באת אחרי שקיבלת מכות?! כי אברהם אבינו היה צדיק, נלמד ממנו שאם יבקשו ממך מחילה צריך למחול לו (בבא קמא פ"ח מ"ז).

עדיף לעשות כפרות בכסף

יט. לגבי הכפרות שעושים בערב כיפור. פעם הייתי עושה בעופות, אבל היה בלאגן בבית, כי פעם מלכלכים ופעם התרנגול באמצע הדרך מת, וזה לא פשוט. לכן אמרתי שנעשה התרה על זה, ונוכל לעשות כפרות בכסף²⁹. וכסף עדיף מכל הבחינות, גם שזה לא מלכלך, וגם שאין את הבעיה שכתב הבן איש חי (שנה שניה פרשת תזריע אות ט"ו) שהתרנגול רואה שהחברים שלו נשחטים, הוא מקבל פחד והריאה שלו מצטמקת. וכתוב בהלכה (שלחן ערוך יו"ד סימן ל"ו סעיף י"ד) שאם צמקה הריאה מפחד בני אדם טריפה, [ומצאו רמז לזה שנאמר "כי רבה רעת האדם" (בראשית ו' ה)], ואם צמקה מפחד של ברקים או רעמים כשרה [שנאמר "יראת ה' טהורה" (תהלים י"ט)], אם זה בא מהשמים טהורה]. עכשיו לך תשאל את התרנגולת: האם פחדת? והיא תגיד לך: לא פחדתי, בסדר... אבל גם אם נניח שהיא לא פחדה מזה, הרי השוחט מסכן צריך לשחוט עשרות אלפים ביום אחד, וכל פעם הוא בודק את הסכין, ולפעמים הצפורן שלו כבר נחלשה והוא לא מרגיש, וממילא זו גבילה³⁰. ולכן אם עושה כסף אין שום בעיה, והכל פשוט. אבל

29. במקור הדין, רש"י (שבת דף פ"א ע"ב בד"ה הא) כותב שבערב ראש השנה אדם לוקח עציץ עם צמחים, והולך לים ואומר: "העציץ הזה במקומי", וזורק אותו לים על דרך שעיר המשתלח.

30. פעם היה חכם גדול בג'רא רבי חויתה סופר, שהיה גם שוחט. תלמידו רבי יששכר

ב"תא קולי", לא תא קולי ולא תא כלום, לא צריך כלום²⁵.

מי שחטא יבוא לבקש מחילה

יז. מי שחבירו חטא לו וצריך ממנו מחילה, יש כאלה שהולכים אליו אולי יבקש ממנו מחילה, אבל באמת צריך להיות להיפך, שמי שחטא יבוא לבקש מחילה ממך, ואתה לא צריך לבוא אליו. היה מעשה בגמרא (יומא פ"ז ע"א) על גדול חכמי האמוראים בבבל והראשון שבהם רב²⁶, שפעם כנראה קנה בשר מהטבח ולא שילם לו מיד אלא אחרי זה²⁷ והטבח פגע בו על זה. אחרי תפלת שחרית של ערב כיפור, הלך להתפייס עם הטבח. בדרך פגש אותו תלמידו רב הונא, ואמר לו: אדוני, לאיפה אתה הולך? ענה לו רב: להתפייס עם הטבח, אמר לו רב הונא: אבא הולך להרוג אותו ("אבא" זה לשון כבוד)²⁸, אמר לו רב: מה פתאום? אני הולך להתפייס איתו. הלך שם אל הטבח הרשע הזה, וקם הטבח ואמר לו: באת עוד פעם לקנות ולא לשלם?! אמר רב לעצמו: מה אעשה לו? הלך. באותו היום, הטבח היה חותך ראש של בהמה עם קופיץ לחתוך אותו, ופתאום הקופיץ נשר מן העץ ובא על ראשו ומת. לכן אדם יזהר שאם הוא חטא שהוא יבוא לבקש מחילה. ואם אתה רוצה למחול לו, לא חייב ללכת אליו בשביל זה, אלא אתה יכול לומר בציניעא: אני מוחל לכן שלי, אני מוחל לאשתי, אני מוחל לפלוני, וזה מספיק. אבל אם תלך אליו הוא לא יידע להעריך את זה, ואדרבה יחשוב שבאת לרמות

25. פעם רבי שלמה בן שמעון שליט"א סיפר שהטלפון אצלו צלצל והפסקי, אז הוא רצה לחזור אליו. אשתו חכמה אמרה לו: תגיד לי, אתה חושב שמהטלפון הזה תקבל מאה אלף דולר?! אמר לה: לא, אמרה לו: אם ככה אל תחזור לטלפון הזה, הם צריכים אותך אז שהם יחזרו אליך. אתה צריך להעריך את עצמך, אל תטרח יותר מדי.

26. רב הגיע לבבל מאה חמשים שנה אחרי החרבן, בשנת ארבעת אלפים תתקע"ט (ככה כותב רב נסים גאון בהקדמה לברכות), ויסד שם ישיבה שהתקיימה שמונה מאות ותשע עשרה שנה, עד פטירת רב האי גאון בשנת תשצ"ח.

27. הגמרא שם לא אמרה מה היה לו עם הטבח, ואיך אנחנו יודעים? הרב ראובן מרגליות ביאר ע"פ הגמרא (יומא דף פ"ו ע"א), ששואלת: מה נקרא חלול ה'? ורב אמר: אחד כמוני שקונה בשר ולא משלם על המקום. וכנראה ככה קרה לו כאן.

28. אמנם רב שמו "אבא", אבל יש אבא שפירושו לשון כבוד, כמו שאומר דוד המלך לשאול "ואבי ראה גם ראה" (שמואל א' כ"ד י"ב), וגם "אבי אבי רכב ישראל ופרשיו" (מלכים ב' י"ב), שזה לשון כבוד.

בס"ד

בדרכי נלך!

חדש!
ספר
בית היין

שיעורים ודרשות בהלכה ואגדה
בעניני אלול ימים נוראים שנאמרו
מפי מרן בעל היביע אומר מוריני הגאון
רבי עובדיה יוסף זצוק"ל

ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות
הפצה ראשית: קולמוס טל' 052-3939444

העושה בדיון זה באופן זה בוודאי מושלים שנתו

מנהגו של רבינו הרב חיים ויטל תלמיד רבינו האריז"ל זיע"א
וכמהו כל גדולי המקובלים מדי שנה בערב ראש השנה יום הכיפורים
יערכו רבני ומקובלי ישיבת 'נהר שלום'

פדיון נפש

עם כוונות הרש"ש זיע"א

את פדיון הנפש יערוך מורנו ורבנו
הגה"צ המקובל רבי בניהו שמואלי שליט"א

בערב ראש השנה ובערב יום כיפור

יש להעביר את השמות וסך 36 ₪ שהוא כולל 160 פרומות לכל שם ולכל פדיון

השמות יתקבלו לפדיון ערב ראש השנה עד כ"ח אלול בערב
ולפדיון ערב יום הכיפורים עד ח' תשרי בערב

02-624-9000

עריכת פדיון נפש מסוגל להציל מגזרות קשות לכלל ולספר

מנן התחם סופר זצוק"ל כסו וסלחו ומסלן ערך מן הגאון סופר זצוק"ל נפשו עזי ונבילה כלל אפיו היקר ורעיונותיו הנשגבים לו מן ימי ימיו אשר עליו נשענו כל בני העיר ומלכו י' גומים ויהי לנפשו חסדו	המגיד פמנוניש זציק"א עם סלחו וסלחו ערך מן המגיד פמנוניש זצוק"ל ואנן סופר ונשגב ונפשו היקר ורעיונותיו הנשגבים לו מן ימיו אשר עליו נשענו כל בני העיר ומלכו י' גומים ויהי לנפשו חסדו	מנן הרק"ק מרדכי שיעב זציק"א כסו וסלחו ומסלן ערך מן המגיד פמנוניש זצוק"ל ואנן סופר ונשגב ונפשו היקר ורעיונותיו הנשגבים לו מן ימיו אשר עליו נשענו כל בני העיר ומלכו י' גומים ויהי לנפשו חסדו

כל כספי הפדיון קודש להחיות מוסדות נהר שלום מייסודו של המקובל האלוקי רבי מרדכי שרעבי זצוק"ל
מלא בסיס פמנוניש פמנוניש זצוק"ל מלא ימות לו כל ימי ימיו ויהי לנפשו חסדו ויהי לנפשו חסדו
וביטול המילות מן ימיו, יקום משהו ביום שבת, יקום משהו ביום שבת, יקום משהו ביום שבת, יקום משהו ביום שבת

יזכור
ניתן למסודר שמות לעלוי נשמות יקיריכם
ויזכרו ע"י מקובלי הישיבה בעיצומו של יום הכיפורים הבעל"ט

שיחליף אותך בשחרית או בנעילה שיש נשיאות כפיים, אין הכי נמי. אבל אם אין מישהו אחר כי כולם לא יודעים לבטא נכון, תהיה אתה חזן, כי זו מצוה דרבים. מי שאינו יודע לבטא נכון, הוא אומר "אתאנו לכלות פניך", "יה שמע אביוניך המכלים פניך", השתגעתי?! ויש אלף שגיאות ושיבושים בתפלה. בספר יסוד ושורש העבודה (של חכם אשכנזי לפני מאתיים שנה) מביא אולי מאתיים שגיאות בכל מיני מלים בקריאת שמע בלבד. ואם תוסיף להם את השינויים בביטוי בין האשכנזים לספרדים, אין לדבר סוף. לכן מי שלא יודע לבטא שלא יתפלל חזן³. צריך ללמוד לבטא נכון, ומי שלא יודע זו בעיה גדולה מאד, כי ככה ההלכה.

ספר "בחסדך בטחתי" על שער הבטחון

כא. הרב עמאר שליט"א כתב ספר חדש על שער הבטחון שבחובות הלבבות, עם פירוש רחב וסיפורים אישיים ומשלים, מתוך מדבש, שם הספר "בחסדך בטחתי", וכולו מדבר על בטחון. תענוג לקרוא את הספר הזה. קראתי בו קצת, ואני אומר לכם: כל מי שרוצה לקבל בטחון בקב"ה לקראת ראש השנה, יקח את הספר הזה. כתוב שם הרבה דברים שקרו לו אישית, והרבה אנשים ששאלו בעצתו. שיהיה לכם חיים טובים וארוכים, ושנה טובה ומבורכת.

מי שברך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל השומעים את השיעור הזה. בבית הכנסת או דרך הרדיו, או שרואים דרך הלוי, או שקוראים בעלון. כולם ברוכים, כולם אוהבים, כולם ברורים. שנזכה שהקב"ה יכתוב לנו ולכם שנה טובה ומבורכת, ולכל עם ישראל. אמן כן יהי רצון.

31. פעם היה זקן אחד בבית הכנסת אליהו הנביא כאן, שבימי הסליחות היה חזן בשחרית והיה אומר "יקשרתם אותם לאות על ידיכם", אמרתי לו: וכי מניחים תפלין על שתי ידיים?! צריך לומר יְדְכֶם, היו"ד סגול שהיא תנועה קטנה והדל"ת שוא נח. אמר לי: כן, אבל מחר ומחרתיים עוד פעם חוזר על זה. אמרתי לו: "כ... שב על קיאו כסיל שונה באוולתו" (משלי כ"ז י"א). הפסקתי להעיר לו, כי השיבוש נכנס לו בראש, ושבשבת כיון דעל על.

גם אם נניח שהוא מרגיש והכל בסדר, אח"כ לוקחים את העופות לעני, והוא אומר: כבר הביאו לי מאה תרנגולים, איפה אשים את כל זה? אין לי מקפיא גדול. ואם ישמור אותם קצת כאן וקצת שם, אז יאכל מהם בסוכות וחנוכה וחשון וטבת ושבת ועוד יישאר לו לפורים... זו שמחה של העני מסכן?! ולפעמים גם העופות האלה נמצאים באוטו כמה שעות בחום השמש, וזה צער בעלי חיים. וגם כאשר עושים בעופות, מוסיפים עוד חומרא על זה, שאם האשה מעוברת מביאים לה תרנגול אחד ושתי תרנגולות, כי היא צריכה תרנגולת ואולי היא מעוברת בבן או בבת, אז צריך לקחת שלוש (שער הכוונות דף ק' ע"א. ועוד). ומה נעשה אם היא תביא שלישיה או חמישיה?! לכן אין צורך בכל זה, ועדיף לעשות כפרות על כסף, ולתת לו שיקנה בזה מה שירצה, או עופות או שמלה חדשה לאשתו, וְשִׂמַח אֶת אִשְׁתּוֹ (דברים כ"ד ה'). כסף זה גם כפרה. הרב חיד"א (חק לישראל פרשת משפטים) כתב שהמלה "כסף" במילוי "כ"ף סמ"ך פ"ה, עולה בגימטריא שלוש מאות וחמש, כמנין "כפרה". אבל כדאי לעשות התרה על זה, כי יש אומרים שצריך להיות דוקא תרנגולים, אבל יש כמה בעיות בזה.

כהן שליח ציבור בימים נוראים

כ. אחד שאל אותי: אני שליח ציבור שידוע לבטא נכון, ובית כנסת מסויים בחרו בי שאהיה להם חזן, אבל אני כהן, מה אעשה בכיפור? וכי לא אשא כפי בכלל?! האם מותר לעשות דבר כזה?! אמרתי לו: אם תמצא מישהו חדאד (בספר ישועה ורחמים) מספר עליו שבלייל כיפור הוא היה חזן, ובוכה בדמעות שלישי. שאלו אותו: למה כבודו כ"כ בוכה? אמר להם: שחטתי היום אלפי תרנגולים, ואני לא בטוח שהסכין שלי כל הזמן היתה בסדר, ומי יודע אולי אני מאכיל נבילות לישראל?! זה לא פשוט. החכם הזה כתב ספרים נפלאים, "ישועה ורחמים" שאלות תשובות ודרושים. אומרים עליו שהוא היחיד מרבני ג'רבה שיש לו תעודה מרבי כלפון ע"ה, שכתב עליו שהוא יודע לעיין. היום כל אחד אומר "אני יודע לעיין", ויש כאלה שהעיון שלהם אפס ותוהו, אבל הוא, רבי כלפון נתן לו קטע גמרא לעיין, ואח"כ שאל אותו דקה מן הדקה מה התכוין רש"י וכדו', והוא ענה לו על הכל.

מה שאמרו רבותינו ז"ל (תרגום יונתן בן עוזיאל בא) דבלייל פסח מצרים הולכים הקב"ה למקום בית המקדש ואכלו שם הפסח וחזרו למצרים כמו שאמר הכתוב ואשא אתכם על כנפי נשרים וגו' ניחא: (שיירי מנחה)

פרשת כי תבא

(כ"ו, ט') ויביאנו אל המקום הזה פירש רש"י זה בית המקדש והדר כתיב ויתן לנו את הארץ הזאת ולכאורה איפכא הוה ליה למימר ויתן לנו וגו' ויביאנו וגו' ולפי

אשכול הכופר על פרשת השבוע

מתורתו של מורנו ורבנו מרן תבאנו רבי רחמים חי תורתה תבאנו זצוק"ל ראב"ד ג'רבה ומנהיגי ראשי השיבות שבה מתור ספר "תורת רחמים"

דין 'מיחם הישן' בשבת

חידה:

מהאן שכר דירה לשבת ובה מיחם שבת לא אקין, כך לשבת מיחם המים נוטפים מלט מלט.

האם יש לחשוש שפיעונו אגך הכוס בשבת המים השניים יפלו אל הכאשונים?

תשובות יש לשלוח למייל: israel@afikim-water.co.il
בין הפותרים נכונה תוגרל מכונת קפה איכותית

ללא חשש בורה בשבת

נעם

מחירי המים
מחירי המים
מחירי המים

חייגו 8510*

אפיקים
מתכות סיגן סיום

זורם ברגע אחד

אולם תצוגה חדש! גבעת שאול 40 ירושלים

ילדי גאולה

לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאוזן ע"ה
בת מאנן לילדים מתוך שיעוריו של מו"ר ראש הישיבה שליט"א

מילון
83

אי בתאונה?

תשובה ניתן לענות בקו בית נאמן
079-9270505 שילוחה 23
בין הפותרים נכונה יועד פז
(נרצח) עם נרצח הימים

למען תספר

במשניות ראש השנה פתוב כמה התמודדו והשתדלו חכמים בזמן בית שני

שיהיו שליחים שיודיעו על קדוש החדש], והתחבולה הגדולה ביותר שעשו החכמים (ימ"ש) אחרי שנים-שלשה דורות, שגורו שאסור לעדים לבוא ולהודיע על קדוש החדש.

הדבר הזה היה עוד בימי רבי הגמרא (ראש השנה דף כ"ה עמוד א') מספרת שרבינו הקדוש [בין] שלח את רבי תיא לעיר ששמה "עין טב" ואמר לו: לך שם ותראה את החדש ותקבל את העדים, ותשלח לי סימן: "דוד מלך ישראל חי וקיים". מה הפרוש? הוא לא היה יכול לומר לו שקדשו את החדש, כי החכמים היו מחפשים עלילות, לכן הוא שולח לו סימן שיהיה קדוש החדש. "דוד מלך ישראל חי וקיים". אבל מה הקשר בין דוד המלך לקדוש החדש? פתוב על דוד: "כָּרַח יָבוֹן עוֹלָם, וְעַד בַּשָּׁחַק נִאֶמְנוּ סֵלָה" (תהלים פרק ט"ט פסוק י"ח). שְׂדָד הַמֶּלֶךְ נִמְשַׁל לַיָּרֵחַ, וְגַם אֲנַחְנוּ אַחֲרָי בְּרַפְתְּ הַלְבָנָה אוֹמְרִים: "דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיִם". וְשׁוֹב פֶּעַם בְּשִׁגְוֹתֵינוּ הַכֹּל אוֹמְרִים: "יִצְחָק יִצְחָק יִצְחָק" (לא כלם אומרים את זה), מה הקשר ליצחק? כי יצחק אבינו נמשל ללבנה, וכמו שאומרים בפיט עת שיערי רצון: "אל נא יהי עולם בלי ירח", שהפנה שם ליצחק, הרמז בזה, שהירח קיים לעולם, ואפילו אם יבואו כלם להכחיד אותו לא יעזרו להם כלום, וכך עם ישראל קיים והתורה קבוצת, וכל מי שילחם בה סופו אבדון ולא ישאר ממנו כלום. (גליון 81 אותיות מ"א - מ"ד).

הלכה נאמנה

מביא בשם הרשב"א, רבי שמעון בר צמח (בחיידושו למסכת ראש השנה דף ל"ב ע"א) שלא לאכל דג בראש השנה, למה? כי נמצא בפרק האחרון בספר נחמיה (פרק י"ג פסוק ט"ז): "מביאים דג וכל מקר", והרי "דג" זה לשון דאגה, וזה לא מתאים לראש השנה, אבל ככל זאת בתוספת (לא בגמרא) ובמקורו אוכלים דגים בראש השנה, וכן השפנוזים אוכלים ראש השנה דג. **לרבי יוסף משאש** יש סגנון מיוחד. (כתב בשו"ת מים חיים חלק א' סימן קפ"ז): אֲנַחְנוּ בְּמִרוּקָא לֹא חוֹשִׁים לְדַג אֲחַד הַשְּׂמֹן בְּפִסְגֵי נַחְמִיָּה... כִּי כָּל הַתַּנְיָ"ו כְּלוּ כְּתוּב "דָּג" בְּלִי אֶל"ו, וְרַק פֶּעַם אַחַת בְּפִסְגֵי נַחְמִיָּה כְּתוּב "דָּאג" עִם אֶל"ו, אִם מֵה אֲכַפְתְּ לָנוּ? וְאֵל כֵּן אֲתָה דֹגִים וְנִמְשַׁל נַחְמִיָּה... וְלָכוּ הֵם אוֹכְלִים דָּגִים וְנִמְשַׁלִּים "שְׁפָרָה וְנִרְבָּה בְּדָגִים". אֲבָל אֲנַחְנוּ לֹא נוֹהֲגִים בְּזֶה, וְיֵשׁ מִי שֶׁעָשָׂה פְשָׁרָה: אִם רֹאשׁ הַשָּׁנָה חָל בְּשַׁבָּת אִם אוֹכְלִים דָּגִים, וְאִם רֹאשׁ הַשָּׁנָה חָל בְּיוֹם חַל אִם לֹא אוֹכְלִים דָּגִים (ובני חיים פלאג" בספרו רוח חיים סימן תקפ"ג אות ה'). אֲבָל אִין לָנוּ אֲתָה הַפְשָׁרָה הַזֹּאת, אֶלָּא אֲנַחְנוּ לֹא אוֹכְלִים כְּבָל (גליון 31 אות כ"ב, גליון 81 אות ל"ה).

א. אומרים על הקרא [בליל ראש השנה]: שְׁתִּקְרַע רַע גְּזֵר דִּינְנוּ, וְיִקְרָאוּ לְפָנֶיךָ זְכוּיֵינוּ. וְיֵשׁ פָּאן הַעֲרָה קוֹלַעַת שֶׁל הַיַּעֲבֹץ (בסידורו), שְׁמִי שְׁלֵא יוֹדַע לְבִטָּא אֶת הַעֲוֹנוֹת הַפְּלֵקָה, וְכָל שִׁבּוּ מִי שֶׁעוֹשֶׂה כְּמוֹ מְנַהֵג חִפְּה וְכִי שְׂאֵן [בְּזִמְנוּ הַגְּמָרָא], שֶׁהֵם עוֹשִׂים הַפּוֹק, אֶת הַאֶל"ף מְבִטָּאִים כְּעַ"ו וְאֶת הַעֲוֹנוֹת הַפְּלֵקָה (מגילה דף כ"ד עמוד א'), אִם הוּא מִהַפֵּךְ אֶת הַבְּרִיכָה לְקַלְלָהּ, לְמַה? כִּי בְּמִקוֹם שֶׁתִּקְרַע רַע גְּזֵר דִּינְנוּ וּפְרָשׁוּ שֶׁתִּקְרַע אֶת גְּזֵר הַדִּין, וְנִמְשַׁל וְיִקְרָאוּ לְפָנֶיךָ זְכוּיֵינוּ הוּא אוֹמֵר "וְיִקְרָעוּ לְפָנֶיךָ זְכוּיֵינוּ", אִם הוּא קוֹרֵעַ אֶת הַדְּבָר הַטּוֹב וְקוֹרֵא אֶת הַדְּבָר הַרַע, לְכוּ תְבַטֵּא אֶת הַעֲוֹנוֹת כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ וְתֹאמַר "שֶׁתִּקְרַע" כְּעַ"ו, וְתַבַּטֵּא אֶת הַאֶל"ף כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ וְתֹאמַר "וְיִקְרָאוּ" בְּאֶל"ף. צָרִיךְ לְבַעַת לְהַבְדִּיל בֵּין עַ"ו וְאֶל"ף. (גליון 31 אות כ"א וגליון 81 אות ל"ט).

ב. יש מנהג לאכל דגים בראש השנה, אבל אנחנו לא נוהגים בזה. כי מרן הרי"א (בספרו ברבי יוסף סלי תקפ"ג אות ה') ויש מנהג לאכל דגים בראש השנה, אבל אנחנו לא נוהגים בזה. כי מרן הרי"א (בספרו ברבי יוסף סלי תקפ"ג אות ה')

פתרון חידות מהגליון הקודם:
פתרון מי בתמונה: מורנו האנן הנדול רבי יצחק פודא שליט"א עם מו"ר ראש הישיבה שליט"א, הוזבה: אליעד לוי - מגדל העמק
פתרון החידה: מרן הבן איש מי אמר בדרשה שצריך ללבוש טלית של צמד, והתעשרו אחים מוכרי צמד, כי כולם קנו הוזבה: יוסף מרדכי כהן - אשדוד

חידה

התשובה לחידה (למאת מילון הויכוח)

תרנגול שהוא ירא שמים, מה דינו?

תשובות ניתן לענות בקו נאמן 079-9270505 שילוחה 21
בין הפותרים נכונה יועד פז עם תולדות אבותינו. נא לשלוח התשובות עד יום שני בערב

ילדי תדע

זה לפנינו אכל המגדל על (על הרמב"ם הלכות שופר פרק ג') אומר "כִּי שֶׁלִי יֵי לְאָרְץ מִצְרַיִם תִּרְעָתָם בְּקַבְלַת אֲבוֹתָם פְּקוּל הַמִּתְרַעֵשׂ? מֵה זֶה הַמִּתְרַעֵשׂ? לֹא-לֹא, אִם יֵשׁ לָנוּ מִינֵי אֲפֻשְׁרִיּוֹת, אֲבָל הַעֲקָר לֹא כְּמוֹ אֵלֶּה שְׁעוֹשִׂים תִּרְעָה עַל יְדֵי שְׂמֻזִּים אֶת הַשׁוֹפָר לְמַעַל וְלַמַּטָּה, אֶלָּא צָרִיךְ שֶׁתִּהְיֶה מְרֻכָּן בְּשׁוֹפָר, רַק שֶׁתַּעֲשֶׂה תִרְעָה אִיד שֶׁאֵתָּה נוֹהֵג, או טו-טו או לו-לו. (גליון 30 אות ל').

יש עושים תרועה טו-טו-טו" ויש עושים תרועה לו-לו-לו". ואיך נדע? מרן הרב עובדיה זצ"ל לפני שנים רבות (אני הייתי על ידו בשנים תשל"ב ותשל"ג, והתשל"ד כבר נפלתי וחליתי לא אלכס) אמר שקדעתו יותר טוב לעשות טו-טו-טו, למה? לא הסביר, ואני שלחתי לו גלויה לקראת ראש השנה, וכתבתי לו: מה שאמר רב שהתרועה הנכונה זה טו-טו-טו יש לי מקור מהגמרא, הגמרא (במערע קטו דף ט"ז עמוד א') אומרת: "טוט אסר טוט שרי", כלומר שבזמן שהחכמים מניחים (בי"מ) אז תוקעים בשופר, ומה פרוש המלה הזאת "טוט"? זה התקיעה של השופר, ואם כן זה טו-טו-טו ולא לו-לו-לו (ואסר כר ראייתו שהרב כבר כתב את זה, ואולי ידע את

פתיחת שמיים לתפילתינו

היעד הסובקש
פתיחת ההיכל
ביום כיפור
וחגיגת יחסיים

כל התורם 1040 ש"ח
(עד 10 תשלומים)

יתברך הוא וכל משפחתו ע"י רבני הישיבה ביום הכיפורים, בזמן פתיחת ההיכל של: "כל נדרי", שחרית, מנחה ושעת הנעילה

לפרטים: 08-6727523 | 079-9270505
או באתר הישיבה: yhr.org.il